

Beda Hallbergi kool Kungsbackas – uus alternatiivse formaadiga kool Frida Fogelmark ja Pernilla Vilumsons (õppejuhataja, õpetaja, Beda Hallbergi kool)

Teave kooli kohta

Beda Hallbergi gümnaasium – uus paindliku töökorraldusega kool, mis tugineb õpilaste individuaalsetele õpiradadele. Kooli põhimõtte toetub paljudele kooli eduteguritele, mille kohaselt on kooli personali eesmärk vastata õpilaste individuaalsetele vajadustele.

- **Positiivne lähenemine**, et õpilased tunneksid end mugavalt ja saaksid haridusest kasu. Usume õpilaste võimekusse ja kohtleme neid lugupidavalt kui ainulaadseid võrdseid isiksusi.
- **Selged sihid** – rõhume tulemustele ja pidevale tagasisidele aineõpetajalt.
- **Kvalitatiivse õppe- ja karjäärinõustamise kättesaadavus** aitab õpilasel õige õpiraja leida.
- **Kvaliteedi saavutamine koostöö ja osalemise kaudu** – personal õpib üksteiselt ja kaasab arendustegevusse õpilasi.
- **Oskus õpilase vajadusi märgata ja neile vastata** Töökorraldus tagab õpilase tulemuste pideva jälgimise, kasutades samal ajal tõhusalt õpilase tervisteenustega seotud personali oskusi.

Sihtrühm

Kool on mõeldud kahele õpilasrühmale: ühelt poolt põhikoolilõpetajad, kes soovivad väikest munitsipaalkooli, ja teiselt poolt 16–20aastased, kes soovivad katkenud haridusteed jätkata.

Uuenduslik lähenemine

Beda Hallberg on **kodutöövaba kool**, kus püüame leida tasakaalu õppimise ja vaba aja vahel. Koolipäev on sidus ja korraldatud õpetaja juhtimisel, päeva alustatakse ja lõpetatakse üheskoos.

Lisaks õpilasele keskendumise **inimesele tervikuna** ja tema heaolule. Usume, et õpilase õppeedukusele avaldab kõige suuremat mõju usalduslik suhe õpetajatega. Määrav on õpetaja ja õpilase vaheline suhe. Bedas püüame töötada aktiivselt sellega, kuidas õpilasi kohelda ja neisse suhtuda. Küsimus on õpilase julgustamises. Õpilane peab tundma, et kooli personal soovib talle parimat ning et personalil on olemas tahe ja vajalikud teadmised. Aktiivse pühendumise näitamine iga õpilase eesmärkide saavutamise vastu suurendab õpilase motivatsiooni. (Inspekteerimiste käigus on õpilased rõhutanud, et hea kontakt täiskasvanuga on motivatsiooni ja koolis kohalkäimise jaoks väga väärtuslik. Pühendunud, suurte ootustega ja individuaalseid vajadusi arvestav personal, kes usub õpilaste võimetesse, on kooli haridusedu pant.) Soovime saavutada olukorda, kus õpilasi nähakse pädevate ja kaasatud indiviididena, ning püüdleme selle poole, et saada terviklik ülevaade õpilase olukorrast.

Beda kooli põhimõtte kohaselt peab kool kohanduma õpilasega, mitte vastupidi. Oleneb koolist, kui hästi ta suudab **individuaalsetele tingimustele ja vajadustele vastata**. Meie kohustus on luua õpilasele parimad võimalikud tingimused hariduses edu saavutamiseks. (Traditsioonilise käsitluse järgi on gümnaasiumis käimine vabatahtlik ja sõltub õpilasest, kas ta soovib enda hariduse nimel pingutada.)

Kootsingul põhineva **pädeva mentorluse** olulisus. See tähendab, et õpilased hakkavad endasse uskuma, soovivad end proovile panna ja saavad tuge, et näha takistuste asemel võimalusi.

Beda õpilasena ei ole sa kunagi anonüümne. Väikse ja koduse koolina **ennetame anonüümsustunde tekkimist**. Püüame luua kodust õhkkonda, kus personal ja õpilased õpivad üksteist tundma ning kus personal saab täieliku pildi iga õpilase olukorrast. Beda õpetajad suudavad luua õpilastega häid suhteid ning õpilased tunnevad, et on kooliga seotud ja olulised. Lihtne näide on see, et sööme iga päev koos hommikueinet ja lõunasööki.

Edastame järjepidevalt teavet **kohtlemisega seotud väärtushinnangutest**. Teeme aktiivset tööd väärtushinnangutega ja peame silmas, milline on hea kohtlemine. Selget väärtusbaasi ei saa pidada iseenesestmõistetavaks, see nõuab pidevat dialoogi nii täiskasvanute kui ka õpilaste ja täiskasvanute vahel. Püüame alati käia oma sõnade järgi, kui asi puudutab kõigi võrdset väärtust, ning näidata üles lugupidamist ja huvi õpilaste kui ainulaadsete isiksuste vastu. Beda personal soovib olla õpilastega struktureeritud dialoogis selle üle, kuidas nad soovivad, et neid koheldaks, ja millist kohtlemist neilt endilt oodatakse. Õpilasi õpetatakse oma vaateid kaitsma, teisi kuulama ja koostööd tegema. Praegu valmistume võrdse kohtlemise kava koostamiseks koos õpilastega.

Meil on **esindatud kombinatsioon** omavalitsuse teenustest (õpilase tervishoid, eripedagoogika ja karjäärinõustamine) ning pedagoogiline vabamõtlemine seoses struktuuri, pedagoogika ja korraldusliku tööga.

- Õpilasekesksed/individuaalsed meetmed (individuaalne õppekava, tunniplaan, tunnitöö, eri õpistiilide toetamine jne.) **Oskus märgata õpilaste vajadusi ja neid rahuldada**. Beda koolis otsime alati paindlikke lahendusi, et õpilase sooritus oleks alati nii hea, kui ta võimed lubavad. Mõni õpib aeglases tempos, teine eelistab seda teha kodus, osa tahab omaette töötada, teised soovivad õppimise ajal muusikat kuulata või mugaval diivanil istuda. Püüame iga õpilase õpistiili vastu huvi tunda ja teha kõik, et kohandada haridust tema olukorraga. Katsetame ka selliseid meetmeid nagu tundide veebiülekanded, tunni elektrooniliste kokkuvõtete ja konspekti kättesaadavaks tegemine, erinevad iPadi rakendused erivajadustega õpilastele jne.
- Keskendume õppimisele (mitte õppekava sisule): fookus on oskustel ja pädevustel, individuaalsetel eesmärkidel, terviklikul lähenemisel õpilastele, igapäevaelus vajalike põhipädevustega seotud oskuste toetamisel ning elukestval õppel. **Selged eesmärgid ja tulemustele orienteeritus**: püüame Bedas luua töökorra ja meetodid, mis annavad

õpilasele regulaarselt tagasisidet tema eesmärkide täitmisest. Õpilastel on kontroll selle üle, kuidas nende prioriteedid toimivad ja kuidas nad ise saavad oma tulemusi mõjutada. Samuti anname regulaarset tagasisidet selle kohta, milles on õpilasel abi vaja, et õpingutega toime tulla.

- **Sisseelamine** keskendub muu hulgas kümnele heale harjumusele (toitumine, kehaline kasvatus, positiivne mõtlemine, stressi vältimine, uute asjade õppimine, kordamine, vaheldus, otsustamine, sõbrad ja sage naermine) ning erinevate oskuste, analüüsi, kommunikatsiooni, empaatia, õppimisvõtete, eneseteadlikkuse, allikakriitilisuse, loovuse, probleemilahendamise ja koostööoskuse õppimisele. Sisseelamise eesmärk on luua turvaline ja meeldiv töökliima.
- Beda on koht, kuhu kuuluvad **lahutamatu õpilase tervishoid ja karjäärinõustamine** (nt õpetajad ja karjäärinõustajad teevad koostööd, et mõlema valdkonna teemad oleksid hõlmatud). Soovime, et õpilased tunneksid end hästi ja hoituna ning teaksid, mis suunas nad liiguvad. Aitame õpilastel oma tugevad ja nõrgad küljed leida ning anded ära tunda.
- **Koostöö koolivälise maailmaga parandab õpilaste staatust ja motiveerib neid.** Beda kool soovib lähitulevikus alustada sisulist koostööd ettevõtete ja organisatsioonidega. Praegu osaleme teadusprojektis, mis keskendub ettevõtlusõppele ja selleks vajalikele oskustele. Oleme veendunud, et koostöö ühiskonna ja tööturuga aitab õpilasi õppetöös motiveerida. Näiteks alustasime igareedest tegevust „Kuum koht“, st kutsume huvitavaid inimesi meile enda tööst rääkima. Õpilastel on võimalus küsimusi esitada ja välismaailma kohta rohkem teada saada.

Tugev kaasatus:

Kuna alustame nullist, siis **rajame kooli koos personali ja õpilastega**. Meil on vapustavalt hea võimalus rajada selline kool, nagu me ise soovime ja millesse usume. Saame kaasa rääkida sisuliselt kõiges alates mööbli ja sisustuse valimisest kuni hariduslahendusteni ning see motiveerib nii personali kui ka õpilasi. Kõik peavad olema paindlikud ja loomingulised. Täiesti uue kooli rajamine eeldab igaühe panust.

Beda kooli personal loob üheskoos **hariduse alusväärtuste ja juhtimise konsensuse**. Teeme tulemuste parandamiseks koostööd – aitame üksteisel mõtiskleda raskuste ja dilemmade üle, mis kaasnevad üksikjuhtumite või pedagoogilise juhtimisega üldiselt. Õppejuhataja teeb koostööd tööruhmagaga ja on regulaarselt kontaktis nii personali kui ka õpilastega.

Personali liikmed õpivad üksteiselt ja mõjutavad õpilasi. Õpetajad teevad tihedat koostööd nii õpilaste kui ka kolleegidega. Nii teavad kolleegid üksteise võimeid ja pädevusi, jagavad kogemusi ning töötavad tõhusamalt, et pakkuda õpilastele individuaalset kohandatud haridust. Tegevuste elluviimine

Ühisel jõupingutusel, arutelud ja uute teadmiste-oskuste omandamine on selle töö oluline osa.

Kvaliteedi kontrollimine: mõtleme järjepidevalt sellele, kuidas teha oma tööd paremini, ja kaasame aruteludesse ka õpilasi.

- Beda on loonud õppimiseks teistsuguse konteksti, mis hõlmab sekkumisi mitmel tasandil.
- Muu hulgas: õpilasekeskne nõustamine, mentorlus, õpistiil, õppekava
- Kooli tasand (organisatsioon): mitte lihtsalt õppekava, vaid oskustepõhine õpetamine, ajakava, õppekava, kursuste järjestus jne.

Beda Hallbergi gümnaasiumi edukuse määrab see, kui hästi meil õnnestub innustada õpilasi õppima ning kohandada oma kursusi välismaailma ja õpilaste individuaalsetele vajadustele.

Anna-Lena Näsström, asedirektor

anna-lena.nasstrom@kungsbacka.se

Frida Fogelmark, direktor, praegu vanemapuhkusel